

จดหมายข่าว

สถาบันวิจัยและพัฒนา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

INSTITUTE OF RESEARCH AND DEVELOPMENT RAJAMANGALA UNIVERSITY OF TECHNOLOGY SRIVIJAYA

03

กิจกรรมของสถาบันวิจัย
และพัฒนา

06

นักวิจัยศรีวิชัย

07

งานวิจัยสู่สังคม

TALK to

จากใจ บ.ก.

สวัสดีท่านผู้อ่านจดหมายข่าวสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ทุกท่าน ฉบับนี้เป็นฉบับที่ 1 ปีที่ 4 ประจำเดือนมกราคม – เมษายน 2559 ด้วยรูปแบบและความแปลกใหม่ อีกทั้งข้อมูลเนื้อหาที่แน่นด้วยคุณภาพ เพื่อให้ผู้รับสารได้รับข้อมูลที่ทันสมัยทันเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวและกิจกรรมต่างๆ ของสถาบันวิจัยฯ รวมถึงประวัติของนักวิจัยที่น่าสนใจ และการนำงานวิจัยที่มีประโยชน์เผยแพร่สู่สังคม

กองบรรณาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะจดหมายข่าวของสถาบันวิจัยและพัฒนา จะเป็นสื่อกลางที่เป็นประโยชน์แก่นักวิจัยและบุคลากรทุกท่าน

ดำเนินการจัดทำจดหมายข่าว

สถาบันวิจัยและพัฒนา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง

179 หมู่ 3 ตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง 92150

โทรศัพท์ 0-7520-4070 โทรสาร 0-7520-4071

<http://rdi.rmuts.ac.th>

คณะกรรมการดำเนินงาน

คณะกรรมการดำเนินงาน

กรรมการอำนวยการ

ผศ.รุจา ทิพย์วารี

อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

รศ.มุกดา สุขสวัสดิ์

รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ

บรรณาธิการ

ผศ.ดร.อภิรักษ์ สงรักษ์

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

กองบรรณาธิการ

ผศ.ประภาศรี ศรีชัย

รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานทั่วไป

ดร.วรพร ธารางกูร

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและถ่ายทอดเทคโนโลยี

ผศ.ดร.สมรักษ์ รอดเจริญ

รองผู้อำนวยการฝ่ายสารสนเทศการวิจัย

นายสุวรรณ พรหมเขต

นายเชิด คงห้อย

นางสาวบุญบรรจง สายสาด

นางสาวเกศินี ไหมคง

นางสาวหทัยรัตน์ หนักแน่น

นางสาวธารทิพย์ สุวรรณเวลา

นางสาวประภาพร หนูคงรักษ์

นางสาวจริยาภรณ์ เพชรสามสี

กิจกรรมของสถาบันวิจัยและพัฒนา

❑ การจัดการความรู้ด้านการวิจัย

เมื่อวันที่ 28-29 มกราคม 2559 สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย จัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การจัดการความรู้ด้านการวิจัย” ณ โรงแรม วี แอล อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กฎระเบียบ ประกาศ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย อันนำไปสู่การจัดการความรู้ด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัย โดยมี ผศ.ประภาศรี ศรีชัย รองผู้อำนวยการบริหารงานทั่วไป สถาบันวิจัยและพัฒนา เป็นผู้กล่าวต้อนรับและเปิดงาน ซึ่งได้รับเกียรติจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์เจียรชัย พันธัง เป็นวิทยากรให้ความรู้ด้านการจัดการความรู้ด้านการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงระเบียบ ประกาศ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยของมหาวิทยาลัยฯ และมีบุคลากรที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการงานด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยฯ เข้าร่วมโครงการเป็นจำนวนกว่า 50 ท่าน

❑ วันนักประดิษฐ์ ประจำปี 2559

เมื่อวันที่ 2-6 กุมภาพันธ์ 2559 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย โดยสถาบันวิจัยและพัฒนา ได้เข้าร่วมจัดแสดงงาน “วันนักประดิษฐ์” ประจำปี 2559 ณ Event Hall 102-103 ศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบเทค บางนา กรุงเทพฯ ซึ่งมีสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) เป็นแม่งานในครั้งนี้ โดยทางสถาบันวิจัยและพัฒนาได้คัดเลือกผลงานวิจัยจำนวน 6 เรื่อง ได้แก่ ผลงานวิจัยของ รศ.ดร.สุวัจน์ ธัญรส เรื่อง **ถังลงเกาะและอนุบาลลูกหอยนางรมจากโรงเพาะพักแบบน้ำหมุนเวียนกึ่งปิด** ผลงานวิจัยของ ผศ.ดร.นพรัตน์ มะเท **เรื่อง** **ซอสหอยตลับ** ผลงานวิจัยของ ผศ.ดร.ชุตินุช สุจริต **เรื่อง** **การผลิตไข่เยี่ยวม้าสีทองโดยใช้ปูนขาวจากเปลือกหอยตลับเพื่อความปลอดภัยในการบริโภคผลิตภัณฑ์** ผลงานวิจัยของ ผศ.ชมพูนุช โสมาลัย **เรื่อง** **หอยตลับปรุงรสต้มยำเสริมสมุนไพร** ผลงานวิจัยของ ผศ.สุพรรณพันธ์ โลหะลักษณ์เดช **เรื่อง** **เนื้อหอยตลับแช่เย็น** และผลงานวิจัยของ ผศ.ดร.นันทชัย ชูศิลป์ **เรื่อง** **วัสดุมูลเบาจากปูนขาวเปลือกหอยผสมเส้นใยธรรมชาติและเถ้าปาล์มน้ำมัน** เข้าร่วมในการจัดแสดงผลงาน และยังได้รับรางวัล "The Best Invention in Green Technology" จากผลงานวิจัยของ ผศ.ดร.นันทชัย ชูศิลป์ **เรื่อง** **"การพัฒนาวัสดุมูลเบาจากปูนขาวเปลือกหอยผสมเส้นใยธรรมชาติและเถ้าปาล์มน้ำมัน"** จาก Japan Intellectual Property Association (JIPA) ประเทศญี่ปุ่น

ในการร่วมจัดแสดงงานในครั้งนี้ เป็นการเผยแพร่และถ่ายทอดองค์ความรู้จากการวิจัยสู่สาธารณชนได้ใช้ประโยชน์ ทั้งยังเป็นการประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยให้แก่บุคคลทั่วไป ซึ่งได้รับความสนใจจากผู้เข้าร่วมงานเป็นจำนวนมาก

❑ โครงการการเขียนเอกสารบทความวิจัยเพื่อการตีพิมพ์เผยแพร่

สถาบันวิจัยและพัฒนา มทร.ศรีวิชัย จัดโครงการอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การเขียนเอกสารบทความวิจัย (Manuscript) เพื่อการตีพิมพ์เผยแพร่” ระหว่างวันที่ 3-4 มีนาคม 2559 ณ โรงแรมวีแอล อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เพื่อให้นักวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำผลงานวิจัยที่แล้วเสร็จตีพิมพ์เผยแพร่ได้ ซึ่งได้รับเกียรติจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี สรณสถาพร เป็นวิทยากรบรรยายด้านสังคมศาสตร์ ดร.มัทนชัย สุทธิพันธุ์ วิทยากรด้านบริหารบัญชีและการตลาด ผศ.ดร.การณ ทองประจุแก้ว วิทยากรด้านวิทยาศาสตร์ชีวภาพ รศ.ดร.ศุภศิลป์ มณีรัตน์ วิทยากรด้านอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร และ Mr.David Colin Mackenzie วิทยากรด้านภาษาต่างประเทศ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับเทคนิคการเขียนบทความวิจัย โดยมี ดร.วรพร ธารางกูร รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและถ่ายทอดเทคโนโลยี สถาบันวิจัยและพัฒนา เป็นผู้กล่าวต้อนรับและเปิดงาน โดยมีผู้เข้าร่วมโครงการจำนวนมาก

❑ จัดประชุมเพื่อรับฟังกรอบประเด็นการทำข้อเสนอการวิจัยสถาบัน ประจำปีงบประมาณ 2559

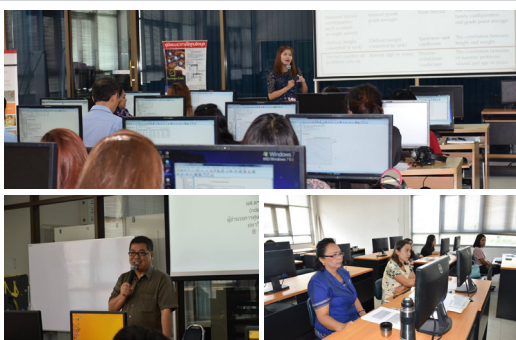
เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2559 สถาบันวิจัยและพัฒนา มทร.ศรีวิชัย จัดประชุมเพื่อรับฟังกรอบประเด็นการทำข้อเสนอการวิจัยสถาบัน ประจำปีงบประมาณ 2559 ณ โรงแรมธรรมรินทร์ ธนา จังหวัดตรัง ซึ่งได้รับเกียรติจาก รศ.มุกดา สุขสวัสดิ์ รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ เป็นประธานในพิธีเปิด และมีการบรรยายสรุปภาพรวมวิจัยสถาบันในแต่ละปี โดย ผศ.อภิรักษ์ สงรักษ์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา และมีผู้วิจัยของ มทร.ศรีวิชัย เข้าร่วมประชุมกว่า 60 ท่าน

❑ ทิศทางและยุทธศาสตร์การวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ประจำปี 2560-2563

เมื่อวันที่ 10-11 มีนาคม 2559 สถาบันวิจัยและพัฒนา มทร.ศรีวิชัย จัดโครงการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่องทิศทางและยุทธศาสตร์การวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ประจำปี 2560-2563 ณ โรงแรมธรรมรินทร์ ธนา จังหวัดตรัง ซึ่งได้รับเกียรติจาก รศ.มุกดา สุขสวัสดิ์ รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ เป็นประธานในพิธีเปิด และมีการสรุปผลการดำเนินงานตามกรอบทิศทางวิจัย ของ มทร.ศรีวิชัย ประจำปี 2557-2559 โดย ผศ.อภิรักษ์ สงรักษ์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา และได้รับเกียรติจาก ผศ.พัชรินทร์ ดำรงกิตติกุล ผู้จัดการวิจัยสถาบันอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่น จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) มาเป็นวิทยากรเพื่อให้แนวทางในการจัดทำแผนดำเนินงาน

❑ โครงการการใช้เครื่องมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวิจัย

สถาบันวิจัยและพัฒนา มทร.ศรีวิชัย จัดโครงการประชุมสัมมนา เรื่อง “การใช้เครื่องมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวิจัย” ระหว่างวันที่ 17-18 มีนาคม 2559 ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย จังหวัดนครศรีธรรมราช วิทยาเขตไสใหญ่ ซึ่งได้รับเกียรติจาก ผศ.ดร.ศิวานถ นันทพิชัย ผู้อำนวยการศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา และ ดร.วนิดา ลิ่มม้น อาจารย์สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มาเป็นวิทยากรอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการสืบค้นฐานข้อมูลวารสารวิชาการสำหรับงานวิจัย และการใช้โปรแกรมขั้นสูง เพื่อใช้วิเคราะห์และแปรผลสถิติทางด้านการวิจัย โดยมีผู้เข้าร่วมโครงการกว่า 70 ท่าน

❑ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช

สถาบันวิจัยและพัฒนา มทร.ศรีวิชัย นำโดย รศ.มุกดา สุขสวัสดิ์ รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ ผศ.ดร.สมรักษ์ รอดเจริญ รองผู้อำนวยการฝ่ายสารสนเทศการวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนา และบุคลากรของมหาวิทยาลัย ร่วมจัดนิทรรศการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในงานประชุมวิชาการและนิทรรศการ “ทรัพยากรไทย : หวนดูทรัพยากรสิ่งสิ้นตน” ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ 23-29 มีนาคม 2559 ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

❑ โครงการส่งเสริมและพัฒนานักวิจัยพี่เลี้ยง

สถาบันวิจัยและพัฒนา มทร.ศรีวิชัย จัดโครงการ “ส่งเสริมและพัฒนานักวิจัยพี่เลี้ยง” ระหว่างวันที่ 24-25 มีนาคม 2559 ซึ่งได้รับเกียรติจาก คุณศยามล ไชยบูรณ์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ จากกองมาตรฐานการวิจัย (กมว.) สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ มาเป็นวิทยากรบรรยายเรื่อง “หลักการและกรอบการพิจารณาข้อเสนอการวิจัยของ วช. ณ โรงแรมธรรมรินทร์ ธนา อำเภอเมือง จังหวัดตรัง โดยมีนักวิจัยพี่เลี้ยงให้ความสนใจเข้าร่วมโครงการเพื่อนำความรู้ไปพัฒนาข้อเสนอองานวิจัย และให้คำแนะนำแก่นักวิจัยรุ่นใหม่อีกต่อไป

❑ โครงการเทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยสำหรับนักวิจัยหน้าใหม่

วันที่ 20-21 เมษายน 2559 สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ได้จัดโครงการ “เทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยสำหรับนักวิจัยหน้าใหม่” ณ โรงแรมวัฒนาพาร์ค จังหวัดตรัง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้นักวิจัยรุ่นใหม่ได้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อเสนอของบประมาณวิจัยในแหล่งทุนต่างๆ ซึ่งได้รับเกียรติจาก ดร.เมธาวี ว่องกิจ จากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มาเป็นวิทยากรบรรยายพิเศษเรื่อง “เทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยสำหรับนักวิจัยหน้าใหม่ และการเขียนข้อเสนอโครงการเพื่อเสนอขอของบประมาณจาก วช.” และได้มีการแบ่งกลุ่มเพื่อให้นักวิจัยรุ่นใหม่พบพี่เลี้ยง โดยมีพี่เลี้ยงประจำกลุ่ม ได้แก่ รศ.ดร.สุวัจน์ ธัญรส และ ผศ.ดร.น้อมจิตต์ แก้วไทย อันเดร พี่เลี้ยงประจำกลุ่มวิทยาศาสตร์และเกษตร ดร.เมธาวี ว่องกิจ และ ดร.พัชรินทร์ บุญนุ่น พี่เลี้ยงประจำกลุ่มสังคม ผศ.ดร.นันทชัย ชูศิลป์ และ ผศ.สุรสิทธิ์ ระวังวงศ์ พี่เลี้ยงประจำกลุ่มวิศวกรรมศาสตร์ ร่วมถ่ายทอดประสบการณ์ในการทำวิจัย ตลอดจนการนำผลงานไปใช้ประโยชน์ โดย ผศ.ดร.อภิรักษ์ สงรักษ์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา เป็นประธานในพิธีเปิด ซึ่งมีนักวิจัยรุ่นใหม่สนใจเข้าร่วมโครงการกว่า 40 ท่าน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชัยสิทธิ์ ปรีชา

ระดับนานาชาติ

- Sustainable Control Powdery mildew of Rambutan (*Nephelium lappaceum* Linn) Caused by *Pseudoidium nephelii* by Using Medicinal Plant Crude Extracts. Proc. of IHC 2014, 29th International Horticultural Congress. 17-22 August 2014. Sustaining Lives, Livelihoods and Landscapes. Queensland, Australia. 193.
- The Occurrence and Approach to Control of Root and Foot of Pummelo (*Citrus maxima* (Burm.) Merr.) var. Tabtim Siam in Nakhorn Si Thammarat Province. Proc. of. ISSN 1686-9141, Journal of Agricultural Technology 2015 Vol. 11(8) : 1911-1918.
- Development of Spawn Culture Material from Reused Spawn for Cultivation Split Gill Mushroom (*Schizophyllum commune*). Proc. of. ISSN 1686-9141, Journal of Agricultural Technology 2015 Vol. 11 (8) : 2177-2181.
- Cost and Return of Straw Mushroom Cultivation Comparison between Rice Straw and Oil Palm Bunch. Proc. of. ISSN 1686-9141, Journal of Agricultural Technology 2015 Vol. 11(8) : 2499-2504.

ผลงานวิจัยที่สำคัญและภูมิใจ (เฉพาะบางส่วน)

1. การคัดเลือกแบคทีเรียปฏิชีวนะเพื่อใช้ควบคุมโรคครากขาว (*Rigidoporus lignosus*) ของยางพารา (*Hevea brasiliensis*) โดยชีววิธี (วช. 2552-2553)
2. การศึกษาการแพร่ระบาด ความรุนแรงของโรคราแป้งของเงาะ ในจังหวัดนครศรีธรรมราช และพัฒนาแนวทางในการควบคุมโรคราแป้ง (วช. 2554-2555)
3. การพัฒนาวัสดุเพาะจากก้อนเชื้อเห็ดแก่สำหรับเพาะเลี้ยงเห็ดแครง (*Schizophyllum commune*) และเห็ดหลินจือ (*Ganoderma lucidum*) (วช. 2557-2558)
4. การพัฒนาแนวทางในการควบคุมโรคลำต้นเน่าของปาล์มน้ำมันที่เกิดจากเชื้อสาเหตุ *Ganoderma* spp. (วช. 2558-2559)
5. การพัฒนาสูตรเพาะเลี้ยงเห็ดแครงในถุงโดยการนำกากมะพร้าวทดแทนรำข้าวละเอียด (วช. 2559-2560)
6. การเพิ่มผลผลิตเห็ดแครง (*Schizophyllum commune*) การใช้ประโยชน์สารฟติยภูมิจากเห็ดแครงในระบบการเลี้ยงสัตว์น้ำ และการจัดการวัสดุก้อนเห็ดเก่า (วช.2559-2560)

ประวัติการศึกษา

ปริญญาเอก : สาขาวิชาเกษตรเขตร้อน วิชาเอกโรคพืช จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปริญญาโท : สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ วิชาเอกโรคพืช จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปริญญาตรี : สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ วิชาเอกโรคพืช จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประวัติการทำงาน

ปัจจุบัน

- หัวหน้าแผนกงานวิเทศสัมพันธ์ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช (สไใหญ่)
- อาจารย์ประจำสาขาพืชศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช (สไใหญ่)

งานด้านชุมชน บริการวิชาการ และสังคมในปัจจุบัน

- การถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้การผลิตทุเรียนนอกฤดู ในจังหวัดนครศรีธรรมราช งบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ปี 2558
- วิจัยและพัฒนาระบบการตรวจรับรองแปลงผลิตส้มโอทับทิมสยามปลอดโรคแคงเกอร์ในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อการส่งออก งบประมาณจากสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (สวก.) ปี 2558
- การถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้การผลิตเงาะนอกฤดู ในจังหวัดนครศรีธรรมราชและจังหวัดพัทลุง งบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ปี 2559
- การพัฒนาวัสดุเพาะจากก้อนเชื้อเห็ดแก่สำหรับเพาะเลี้ยงเห็ดแครง (*Schizophyllum commune*) และเห็ดหลินจือ (*Ganoderma lucidum*) งบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ปี 2557-2558
- การพัฒนาสูตรเพาะเลี้ยงเห็ดแครงในถุง โดยการนำกากมะพร้าวทดแทนรำข้าวละเอียด งบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ปี 2559-2560

งานวิจัย
สู่สังคม

การพัฒนาวัสดุเพาะจากก้อนเชื้อเห็ดเก่าสำหรับเพาะเลี้ยงเห็ดแครง (*Schizophyllum commune*) และเห็ดหลินจือ (*Ganoderma lucidum*)

ชื่อโครงการ : การพัฒนาวัสดุเพาะจากก้อนเชื้อเห็ดเก่าสำหรับเพาะเลี้ยงเห็ดแครง (*Schizophyllum commune*) และเห็ดหลินจือ (*Ganoderma lucidum*)

หัวหน้าโครงการ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยสิทธิ์ ปรีชา

หน่วยงาน : สาขาพืชศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

บทนำ

เห็ดแครงเป็นเห็ดที่ขึ้นอยู่ทั่วโลกและพบได้ตลอดปี พบขึ้นอยู่กับวัสดุหลายชนิด เช่น ท่อนไม้ กิ่งไม้ ใบไม้ และใบหญ้า แต่ที่พบเป็นปริมาณมากสามารถเก็บรวบรวมเห็ดมารับประทานได้ คือ บนท่อนไม้และกิ่งไม้ในภาคใต้ของไทย ปัจจุบันเห็ดแครงเริ่มหายากขึ้น เพราะไม้ยางพาราราคาสูง เป็นที่ต้องการของตลาด จึงส่งผลให้พื้นที่ที่สามารถพบเห็ดแครงเหลือน้อยลง และต้องรอให้ถึงช่วงหน้าฝนถึงพบเจอเห็ดแครง เหตุนี้ทำให้มีผู้คิดค้นวิธีการเพาะเห็ดแครงขึ้น เพื่อจะได้มีเห็ดแครงบริโภคได้ตลอดปี

เห็ดหลินจือ หรือ เห็ดหมื่นปี เป็นสมุนไพรที่หายาก เมื่อศึกษาองค์ประกอบทางเคมี พบว่ามีสารออกฤทธิ์สามารถต่อต้านมะเร็ง เสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรค รักษาอาการแพ้ บำรุงตับ กำจัดพิษ รักษาโรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน ลดไขมันในเลือด บรรเทาปวด ลดการอักเสบ และสามารถชะลอความแก่ โดยเฉพาะการตรวจสอบทางพิษวิทยา พบว่าเป็นสารสมุนไพรที่มีความปลอดภัย ไม่มีอันตรายต่อร่างกาย มีองค์การต่างๆ ในไทยให้ความสนใจศึกษา ทั้งสถาบันมะเร็งแห่งชาติ กรมวิทยาศาสตร์บริการ คณะแพทยศาสตร์ต่างๆ และทางองค์การเภสัชกรรมได้ผลิตเป็นยาเม็ดสำเร็จรูปเพื่อสะดวกในการบริโภค การสนับสนุนการใช้สมุนไพรทดแทนการใช้ยาแผนปัจจุบัน เป็นการช่วยลดดุลการนำเข้ายาจากต่างประเทศ (กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข, 2553)

การพัฒนาสูตรเพาะเลี้ยงเห็ดแครงและเห็ดหลินจือโดยการนำก้อนเชื้อเก่ากลับมาใช้เป็นวัสดุเพาะเห็ดใหม่ อาจเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการใช้แทนเชื้อเลี้ยงไมยางพาราใหม่ซึ่งเป็นวัสดุหลักในการทำก้อนเชื้อเห็ด ซึ่งมีแนวโน้มของราคาสูงขึ้น เนื่องจากขาดแคลนและปัญหาด้านทุนด้านการขนส่ง ยิ่งระยะทางการขนส่งห่างจากแหล่งผลิตเชื้อเลี้ยงไมยางพารามาก

ยิ่งทำให้มีราคาสูงมากขึ้น จึงทำให้เกษตรกรผู้เพาะเห็ดประสบปัญหาขาดแคลนเชื้อเลี้ยงไมยางพารา และการนำเอาก้อนเห็ดเก่ามาใช้ใหม่ยังเป็นการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดอีกด้วย

ผลประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ

การใช้ประโยชน์เชิงวิชาการ คือ การนำองค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาวัสดุเพาะจากก้อนเชื้อเห็ดเก่าสำหรับเพาะเลี้ยงเห็ดแครงและเห็ดหลินจือไปประยุกต์ใช้ในการเพาะเห็ดเศรษฐกิจอื่นๆ ภายในฟาร์ม โดยการนำก้อนเชื้อเห็ดเก่ามาหมუნเย็นใช้ทำก้อนเชื้อเห็ดใหม่เป็นแนวทางหนึ่งในการใช้แทนเชื้อเลี้ยงไมยางพาราใหม่ซึ่งเป็นวัสดุหลักในการทำก้อนเชื้อเห็ด ซึ่งมีแนวโน้มของราคาสูงขึ้นเนื่องจากขาดแคลนและปัญหาด้านทุนด้านการขนส่ง ยิ่งระยะทางการขนส่งห่างจากแหล่งผลิตเชื้อเลี้ยงไมยางพารามากยิ่งทำให้มีราคาสูงมากขึ้น จึงทำให้เกษตรกรผู้เพาะเห็ดประสบปัญหาขาดแคลนเชื้อเลี้ยงไมยางพารา และการนำเอาก้อนเห็ดเก่ามาใช้ใหม่ยังเป็นการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดอีกด้วย

การนำผลงานไปใช้ประโยชน์

ชื่อหน่วยงานที่นำผลงานไปใช้ประโยชน์: ศูนย์ฝักอาชีวะชุมชน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.)

สถานที่ตั้ง ตำบลร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ข้อเสนอแนะและแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการทำกิจกรรม

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าวัสดุจากก้อนเชื้อเห็ดเก่าสามารถทดแทนเชื้อเลี้ยงไมยางพาราใหม่ในการเพาะเห็ดแครงและเห็ดหลินจือได้ถึง 50 เปอร์เซ็นต์ ดังนั้น การใช้วัสดุจากก้อนเชื้อเห็ดเก่าเป็นวัสดุเพาะ 50 เปอร์เซ็นต์ ให้ผลผลิตไม่ต่างกับการใช้อัตราส่วนของเชื้อเลี้ยงไมยางพาราใหม่ 100 เปอร์เซ็นต์ ส่วนการเพิ่มอัตราส่วนของรำข้าวละเอียด 10 เปอร์เซ็นต์ ให้ผลผลิตไม่ต่างกับการเพิ่มอัตราส่วนของรำข้าวละเอียด 15 เปอร์เซ็นต์ เกษตรกรสามารถจะนำวิธีดังกล่าวไปใช้ได้โดยตรง เป็นการช่วยลดต้นทุนการผลิตในส่วนของการใช้เชื้อและรำข้าวละเอียดที่มีราคาสูงและหาได้ยาก และสามารถช่วยป้องกันการสะสมของโรค แมลง และความเสียหายต่อสภาพแวดล้อมที่จะเกิดได้จากการทิ้งก้อนเชื้อเห็ดที่ใช้แล้ว แต่การเพิ่มอัตราส่วนของรำข้าวจะก่อให้เกิดการปนเปื้อนของเชื้อราเป็นปรสิตรกับเห็ดและทำให้ก้อนเชื้อเสียได้ง่าย

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

มุ่งเน้นพัฒนาและส่งเสริมงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยสู่ความเป็นเลิศ
เพื่อนำข้อมูลการวิจัยและผลสัมฤทธิ์ไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นและประเทศ

“สิ่งตีพิมพ์”

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตที่ 1/2540

สถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง
๑๗๙ หมู่ ๓ ตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกา
จังหวัดตรัง ๙๒๑๕๐